

SURVEILLANCE PTAČÍ CHŘIPKY

➤ Co je ptačí chřipka?

Ptačí chřipka je virové onemocnění postihující ptáky. Postihuje jak volně žijící ptáky, tak drůbež jako slepice, krůty, kachny a husy. U některých volně žijících vodních ptáků dochází k minimálnímu nebo žádnému výskytu příznaků onemocnění, a proto jsou hlavním rezervoárem viru. Vstupní bránou infekce je zpravidla trávicí ústrojí a k zavlečení nákazy dochází většinou prostřednictvím infikovaného trusu, krmiva, vody, pomůcek apod. Tato nákaza způsobuje velké ztráty, kdy může dojít k výrazné manifestaci klinických příznaků a až 100 % hynutí. Inkubační doba se pohybuje od několika hodin až do sedmi dnů.

➤ Příznaky ptačí chřipky

Klinické příznaky onemocnění jsou závislé především na schopnosti viru vyvolat onemocnění a druhu infikovaných ptáků. Onemocnění může mít průběh od bezpříznakového až po perakutní s náhlými úhyny. Ptáci bývají otupělí, neteční, odmítají se pohybovat a mají načepýřené peří. Trpí nechutenstvím a výrazně omezují příjem vody. Některá zvířata mají příznaky nachlazení, výrazný otok hlavy a také otoky a krváceniny na končetinách. Mohou vykazovat nervové poruchy jako ztráta koordinace - točení se na vodě dokola a zkroucení krku k jedné straně. Následně dochází k úhynu.

➤ Surveillance ptačí chřipky

V České republice probíhá aktivní (plánovaný) a pasivní (neplánovaný) surveillance ptačí chřipky u drůbeže a volně žijících ptáků. Aktivní surveillance je předem plánovaný odběr vzorků od ulovených ptáků a drůbeže. V rámci pasivního surveillance se odebírají vzorky při zvýšeném úhynu volně žijících ptáků. Cílem tohoto sledování je získat informace o cirkulaci viru ptačí chřipky na našem území. Na základě informací získaných z těchto sledování se provádí analýza rizika a přijímají se preventivní opatření k ochraně chovů drůbeže. Aby byla zajištěna funkčnost tohoto systému, je pro zajištění pasivního surveillance nezbytná spolupráce veterinární správy s mysliveckými sdruženími a organizacemi pro sledování a kroužkování volně žijících ptáků.

➤ Jak postupovat při zvýšeném úhynu volně žijících ptáků?

Nález většího množství uhynulých ptáků a ptáků s příznaky ptačí chřipky okamžitě hlase na místně příslušnou Krajskou veterinární správu, která zajistí odběr vzorků a jejich transport do laboratoře. Za zvýšený úhyn volně žijících ptáků považujeme více jak 5 kusů uhynulých ptáků. Z bezpečnostních důvodů se nedotýkejte a ani nijak nemanipulujte s nemocnými nebo mrtvými ptáky. Pokud je to možné, zamezte vstupu dalších osob na místo nálezu. Řiďte se přesně podle instrukcí úředního veterinárního lékaře. Další informace o ptačí chřipce, včetně kontaktů na jednotlivá regionální pracoviště, naleznete na webu Státní veterinární správy ČR: <http://www.svscr.cz>.